

Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze

65-261 Zielona Góra, ul. Chmielna 13; tel. 68 329 19 00; fax: 68 329 19 03
www.zielonagora.rio.gov.pl e-mail: zielonagora@rio.gov.pl

Zielona Góra, 2020-04-08

RIO.II.K.0010.207.2020

Starostwo Powiatowe w Słubicach	
wpt.	2020-04-10 TBF
L.dz.	8691
Ilość zał.	
podpis	<i>[Signature]</i>

Pan

Leszek Bajon

Przewodniczący Zarządu Powiatu
Słubickiego

W załączeniu przesyłam Uchwałę Nr 207/2020 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze, podjętą w dniu 07 kwietnia 2020 roku w sprawie wydania opinii o aktualizacji Programu Naprawczego Powiatu Słubickiego.

Uchwała Nr 24/2020
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Zielonej Górze
z dnia 7 kwietnia 2020 roku

w sprawie wydania opinii o aktualizacji Programu Postępowania Naprawczego Powiatu Słubickiego przyjętego na lata 2019-2021

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w osobach:

1. Jarosław Kotowski – Przewodniczący
2. Joanna Chruściel – Członek
3. Grażyna Radomska – Członek

działając na podstawie art. 13 pkt 13, art. 19 ust. 1 i ust.2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (j.t. Dz. U. z 2019 r., poz. 2137) i art. 240a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.)

postanawia

zaopiniować pozytywnie z uwagą uchwaloną aktualizację Programu Postępowania Naprawczego Powiatu Słubickiego na lata 2019-2021 przyjętą uchwałą Nr XVIII/119/20 Rady Powiatu Słubickiego z dnia 5 marca 2020 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XI/57/19 Rady Powiatu Słubickiego z dnia 11 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia Programu Postępowania Naprawczego dla Powiatu Słubickiego na lata 2019-2021.

Uzasadnienie

Rada Powiatu Słubickiego na sesji w dniu 11 lipca 2019 roku, podjęła uchwałę Nr XI/57/19, w której przyjęła Program Postępowania Naprawczego dla Powiatu Słubickiego na lata 2019-2021. Przyjęty Program Postępowania Naprawczego Powiatu Słubickiego został zaopiniowany przez Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze pozytywnie z zastrzeżeniami (uchwała Składu Orzekającego RIO Nr 421/2019 z dnia 9 sierpnia 2019 r.

Uchwałą Nr XIV/81/19 Rady Powiatu Słubickiego z dnia 29 października 2019 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XI/57/19 Rady Powiatu Słubickiego z dnia 11 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia Programu Postępowania Naprawczego dla Powiatu Słubickiego na lata 2019-2021 dokonano zmiany Programu Postępowania Naprawczego w części dotyczącej restrukturyzacji zadłużenia Powiatu. Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze pozytywnie z uwagą zaopiniował wskazaną wyżej zmianę Programu Postępowania Naprawczego dla Powiatu Słubickiego (uchwała Składu Orzekającego RIO Nr 635/2019 z dnia 27 listopada 2019 r.

W zmienionym Programie Postępowania Naprawczego wskazano, że w pierwotnie przyjętym Programie planowano zaciągnięcie kredytu długoterminowego w banku w kwocie 5 764 373,00 zł na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, a także przeprowadzenie restrukturyzacji długu, poprzez zaciągnięcie kredytu długoterminowego w banku w wysokości 13 272 603,00 zł z przeznaczeniem na całkowitą spłatę kredytów w Banku Spółdzielczym w Ośnie Lubuskim.

W fazie przygotowywania dokumentacji przetargowej dla obu kredytów okazało się, że zastosowanie wymaganej dla tego celu procedury spowoduje wydłużenie terminu pozytywnego załatwienia do ok. 80 dni. Wynikało to z faktu, iż w przypadku planowania i udzielania zamówień tożsamy rodzajowo tj. dotyczących udzielenia kredytu, zamawiający ma obowiązek przeprowadzić postępowanie wg szacunkowej wartości dla łącznie udzielanych zamówień, tj. w przypadku udzielania dwóch odrębnych zamówień na kredyt (droga + konsolidacja kredytów) tryb jaki należy zastosować dla obu postępowań udzielanych w danym roku kalendarzowym będzie taki sam (i będzie wynikał z łącznej wartości oszacowania przedmiotu zamówienia dla obu kredytów – co powodowało wejście w tryb przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej). Natomiast w przypadku, gdy zamawiający planuje (w danym roku aktualnie) przeprowadzić jedno postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego - to tryb jaki należy zastosować dla tego zamówienia wynika z oszacowanej wartości przedmiotu zamówienia (dla tego kredytu).

W uchwalonej 29 października 2019 r. aktualizacji Programu Postępowania Naprawczego postanowiono, że postępowanie (w trybie do 30 dni) dotyczyć będzie w 2019 r. tylko kredytu na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej - inwestycja drogowa Nowe Biskupice-Rzepin, z uwagi na duże zaawansowanie robót.

W uchwalonej w dniu 29 października 2019 r. zmianie Programu Postępowania Naprawczego Powiat, w ramach restrukturyzacji długu, po wprowadzonych zmianach planował:

- 1) Zaciągnąć w roku 2020 kredyt w banku w trybie przetargu w wysokości 13 272 603,00 zł na całkowitą spłatę kredytów w Banku Spółdzielczym w Ośnie Lubuskim w łącznej kwocie 13 272 603,00 zł.
- 2) Do momentu uzyskania kredytu, o którym mowa w pkt 1 wystąpić do Banku Spółdzielczego w Ośnie Lubuskim o przesunięcie (zmianę harmonogramu) spłaty rat kredytowych dotyczących umów: 979/68/2011 z 08 września 2011 r. oraz 995/68/2010 z 14 grudnia 2010 r. - w ogólnej kwocie 666 640,00 zł z I półrocza 2020 r. na II półrocze 2020 r.

Jednym z elementów uchwalonego Programu Postępowania Naprawczego dla Powiatu Słubickiego była restrukturyzacja zadłużenia, poprzez zaciągnięcie kredytu na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 13 272 603,00 zł. W związku z niemożliwością zaciągnięcia wskazanej kwoty kredytu z powodów omówionych wyżej dokonano zmiany Programu i przesunięto rok restrukturyzacji zadłużenia z 2019 na rok 2020. W dniu 5 marca 2020 r. Rada Powiatu Słubickiego podjęła uchwałę Nr XVIII/119/20 w sprawie zmiany uchwały Nr XI/57/19 Rady Powiatu Słubickiego z dnia 11 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia Programu Postępowania Naprawczego dla Powiatu Słubickiego na lata 2019-2021. Przedmiotowa uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w dniu 10 marca 2020 r.

Wprowadzoną zmianą do PPN Powiatu zmniejszono kwotę planowanego kredytu z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów z kwoty 13 272 603,00 zł do kwoty 12 600 000,00 zł i wprowadzono równocześnie przychody z tytułu wolnych środków w kwocie 672 603,00 zł.

Zaplanowany kredyt w kwocie 12 600 000,00 zł spłacany będzie w latach 2020-2037. W przyjętej przez Radę Powiatu Słubickiego kolejnej zmianie Programu Postępowania Naprawczego zrezygnowano z planowanej wcześniej karencji w spłacie kredytu (wcześniej Program zakładał spłatę kredytu w ratach równych po 884 840,00 zł w latach 2026-2040).

Dokonana w dniu 5 marca 2020 r. zmiana Programu Postępowania Naprawczego planuje spłatę kredytu w następujących ratach:

Rok	Kwota spłaty	Planowane wg PPN odsetki
2020	60 000,00	457 380,00
2021	120 000,00	455 202,00
2022	120 000,00	450 846,00
2023	120 000,00	492 000,00
2024	120 000,00	487 200,00
2025	120 000,00	482 400,00
2026	1 038 240,00	537 300,00
2027	1 038 240,00	490 579,20
2028	1 038 240,00	443 858,40
2029	1 038 240,00	441 264,00
2030	1 038 240,00	389 352,00
2031	1 038 240,00	337 440,00
2032	1 038 240,00	314 080,80
2033	1 038 240,00	256 977,60
2034	1 038 240,00	199 874,40
2035	1 038 240,00	155 750,40
2036	1 038 240,00	93 456,00
2037	1 038 240,00	31 161,60

W wyniku wprowadzenia do Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Słubickiego - wykonania budżetu w roku 2019 na podstawie sprawozdań budżetowych i w zakresie sprawozdań dotyczących operacji finansowych - Powiat Słubicki jest w stanie dokonywać spłaty już od roku 2020, spełniając w roku 2021 relację z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Wyniki wykonania budżetu Powiatu w roku 2019 oraz zmniejszenie kwoty kredytu do 12 600 000,00 zł skutkowało będzie, w ocenie Składu Orzekającego zmniejszeniem wydatków na obsługę zadłużenia - o kwotę 1 967 105,57 zł.

Poniższa tabela przedstawia maksymalny dopuszczalny wskaźnik spłaty liczony oparciu dane z wykonania budżetu roku 2019, który jest znacząco wyższy niż maksymalny dopuszczalny wskaźnik spłaty liczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku 2019.

Rok	2020	2021	2022
Maksymalny dopuszczalny wskaźnik spłaty liczony w oparciu o dane z wykonania roku 2019	4,13%	7,60%	9,37%
Maksymalny dopuszczalny wskaźnik spłaty liczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku 2019	1,62%	5,04%	6,70%

Kształtowanie się relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w latach 2020-2037, na podstawie danych w będącej załącznikiem do zmiany Programu Postępowania Naprawczego - Wieloletniej Prognozie Finansowej przedstawia poniższa tabela.

LATA objęte WPF	Wskaźnik $[R+O]/[Db]$ obliczony z uwzględnieniem ustawowych wyłączeń	Maksymalny dopuszczalny poziom spłaty zobowiązań (prawa strona wzoru)		Stopień spełnienia relacji	
		Średnia z art. 243 ufp. z uwzględnieniem wyłączeń (plan 3 kw)	Średnia z art. 243 ufp. z uwzględnieniem wyłączeń (wykonanie)		
1	2	3	4	(3-2)	(4-2)
2020	39,37%	1,45%	4,13%	-37,92%	-35,24%
2021	4,57%	4,92%	7,60%	0,35%	3,03%
2022	5,04%	6,69%	9,37%	1,65%	4,33%
2023	4,97%	7,93%	7,93%	2,96%	X
2024	4,78%	6,64%	6,64%	1,86%	X
2025	4,78%	6,35%	6,35%	1,57%	X
2026	4,48%	7,01%	8,48%	2,53%	4,00%
2027	4,45%	7,37%	7,37%	2,92%	X
2028	4,29%	7,52%	7,52%	3,23%	X
2029	4,28%	7,12%	7,12%	2,84%	X
2030	4,08%	6,90%	6,90%	2,82%	X
2031	3,97%	6,52%	6,52%	2,55%	X
2032	3,86%	6,16%	6,16%	2,30%	X
2033	3,74%	5,97%	5,97%	2,23%	X
2034	3,64%	5,87%	5,87%	2,23%	X
2035	3,55%	5,62%	5,62%	2,07%	X
2036	3,41%	5,33%	5,33%	1,92%	X
2037	1,94%	4,96%	4,96%	3,02%	X

Według danych zawartych w załączonej do uchwały w sprawie zmiany Programu Postępowania Naprawczego - Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu podstawowe wielkości: kwoty długu, spłaty i kosztów obsługi zadłużenia kształtują się w poszczególnych latach w następujący sposób:

Wyszczególnienie	Dochody ogółem	Wydatki na obsługę długu	Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych,	Łączne koszty spłaty długu (splaty + wydatki na obsługę długu)	Kwota długu	Relacja kwoty długu do planowanych dochodów w %
2020	53 227 128,44	1 000 000,00	14 312 591,64	15 312 591,64	23 037 279,00	43,28
2021	51 582 039,00	860 000,00	6 697 327,00	7 557 327,00	16 339 952,00	31,68
2022	45 420 000,00	770 000,00	1 099 988,00	1 869 988,00	15 239 964,00	33,55
2023	45 946 000,00	770 000,00	1 099 988,00	1 869 988,00	14 139 976,00	30,78
2024	45 990 800,00	700 000,00	1 099 988,00	1 799 988,00	13 039 988,00	28,35
2025	45 988 900,00	700 000,00	1 099 988,00	1 799 988,00	11 940 000,00	25,96
2026	45 973 200,00	650 000,00	1 038 240,00	1 688 240,00	10 901 760,00	23,71
2027	45 973 200,00	630 000,00	1 038 240,00	1 668 240,00	9 863 520,00	21,45
2028	45 953 200,00	570 000,00	1 038 240,00	1 608 240,00	8 825 280,00	19,20
2029	45 993 200,00	565 000,00	1 038 240,00	1 603 240,00	7 787 040,00	16,93
2030	45 973 200,00	490 000,00	1 038 240,00	1 528 240,00	6 748 800,00	14,68
2031	45 973 200,00	450 000,00	1 038 240,00	1 488 240,00	5 710 560,00	12,42
2032	45 993 200,00	400 000,00	1 038 240,00	1 438 240,00	4 672 320,00	10,16
2033	45 993 200,00	350 000,00	1 038 240,00	1 388 240,00	3 634 080,00	7,90
2034	45 993 200,00	310 000,00	1 038 240,00	1 348 240,00	2 595 840,00	5,64
2035	45 993 200,00	275 000,00	1 038 240,00	1 313 240,00	1 557 600,00	3,39
2036	45 993 200,00	220 000,00	1 038 240,00	1 258 240,00	519 360,00	1,13
2037	46 093 200,00	200 000,00	519 360,00	719 360,00	0,00	0,00

Skład Orzekający wskazuje, że zmiana Programu Postępowania Naprawczego przyjęta uchwałą Rady Powiatu Słubickiego z dnia 5 marca 2020 r. odnosi się wyłącznie do części dotyczącej restrukturyzacji zadłużenia. W pozostałym zakresie Program nie został zmieniony. Skład Orzekający wskazuje, że zgodnie z regulacjami ustawy o finansach publicznych relacja z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych będzie zachowana na koniec ostatniego roku realizacji Programu Postępowania Naprawczego. Zgodnie z nową metodologią obliczenia relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych Powiat Słubicki nie spełnia relacji wynikającej z tego przepisu jedynie w 2020 roku. Zgodnie z art. 240a ust. 4 ustawy o finansach publicznych w okresie realizacji Programu Postępowania Naprawczego, który uzyskał pozytywną opinię Składu Orzekającego RIO Powiat Słubicki może nie spełniać relacji, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający zgłasza uwagę dotyczącą tego, że zarówno planowana restrukturyzacja długu jak i działania oszczędnościowe przyjęte w Programie Postępowania Naprawczego oraz kolejnych zmianach Programu muszą być konsekwentnie realizowane, z pełną odpowiedzialnością za stan finansów Powiatu Organów Powiatu. Skład Orzekający wskazuje na zasadność bieżącego analizowania, w świetle uchwalonych zmian ustawy o finansach publicznych przez Zarząd Powiatu indywidualnej zdolności Powiatu do spłaty zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań i przedstawiania informacji o sytuacji w tym zakresie Radzie Powiatu i Regionalnej Izbie Obrachunkowej. Organy Powiatu powinny ponadto dokonać analizy wydatków, w tym w szczególności nieobligatoryjnych, w celu wygenerowania możliwych oszczędności pozwalających

na zabezpieczenie roszczeń Skarbu Państwa z tytułu pobranych, a nieodprowadzonych do budżetu Państwa opłat eksploatacyjnych oraz czynszów najmu i dzierżawy.

Planowane w Programie działania restrukturyzacyjne długu i oszczędności - nie powinny doprowadzić jedynie do spełnienia relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych na koniec okresu realizacji Programu, ale do trwałej poprawy sytuacji finansowej Powiatu i zachowania płynności finansowej ze względu na niezakończone sprawy sądowe Powiatu ze Skarbem Państwa.

Wobec powyższego Powiat musi w swoich działaniach uwzględniać ryzyko spłaty pozostałych zobowiązań (obecnie niewymagalnych) względem Skarbu Państwa, konsekwentnie wdrażać już zaplanowane działania wynikające z Programu Postępowania Naprawczego, nie podejmować działań inwestycyjnych, ograniczać remonty wyłącznie do sytuacji usuwania nieprzewidzianych zagrożeń i awarii oraz utrzymywać substancję majątkową Powiatu w stanie niepogorszonym, ograniczyć wydatki dotacyjne (nieobligatoryjne) do niezbędnego minimum, podejmować działania prawne w celu uniknięcia przejęcia odpowiedzialności za zobowiązania odszkodowawcze po byłym SP ZOZ oraz prowadzić działania celem odzyskania kwot objętych pozwami Powiatu o zapłatę przez Skarb Państwa, tak aby Powiat mógł spełnić relacje z art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych na koniec okresu realizacji Programu, a równocześnie zachować płynność finansową i pełną zdolność realizacji ustawowych zadań publicznych. Sytuacja finansowa Powiatu wymaga analizy ze strony organów Powiatu również w aspekcie prawdopodobnego spadku dochodów z udziałów w podatkach należnych Powiatowi na podstawie odrębnych ustaw w związku z epidemią COVID-19.

W sytuacji wymagalności w roku 2020 roszczeń Skarbu Państwa Powiat powinien posiadać zabezpieczone jak największe środki na spłatę zadłużenia. W sytuacji braku możliwości uregulowania należności dla Skarbu Państwa Powiat Słubicki powinien niezwłocznie rozpocząć intensywne działania w celu uzyskania pożyczki z budżetu Państwa na spłatę swoich zobowiązań wymagalnych względem budżetu Państwa. Powiat zobowiązany jest do realizacji założonych w Programie Naprawczym działań oszczędnościowych i monitorowania ich efektów oraz do informowania o rezultatach tych działań Rady Powiatu i Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze.

Skład Orzekający wskazuje ponadto, że Powiat w okresie realizacji Programu Postępowania Naprawczego nie może ponosić wydatków, o których mowa w art. 240a ust. 5 ustawy o finansach publicznych, jak również przekraczać ustawowego dopuszczalnego poziomu wydatków na diety radnych i wynagrodzenia Zarządu Powiatu, zgodnie z dyspozycją art. 240a ust. 6 ustawy o finansach publicznych.

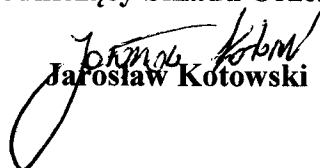
Każda sytuacja stanowiąca zagrożenie dla realizacji działań naprawczych, dotycząca Programu lub inne zdarzenia mogące uniemożliwić osiągnięcie efektów ekonomicznych założonych w Programie lub uniemożliwić jego realizację, jak również sytuacja zagrażająca płynności finansowej Powiatu lub jego zdolności do realizacji zadań publicznych powinna być, niezależnie od informowania o realizacji Programu - przedstawiana przez Zarząd Powiatu Radnym oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Zielonej Górze.

Wobec powyższego Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze postanawia jak w sentencji niniejszej uchwały.

Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w terminie 14 dni od daty jej otrzymania z zastrzeżeniem przepisów ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r., poz. 374 z późn. zm.).

Przewodniczący Składu Orzekającego

Jarosław Kotowski

